

Eilíf

SAMBANDSFLOKKURIN
FÓLKAFLOKKURIN
TJÓÐVELDISFLOKKURIN

SAMGONGUSKJAL *22. júní 1989*

<u>Innihald:</u>	<u>Bls.</u>
01. Samantak.....	2
02. Fíggjar- og búskaparmál.....	3
03. Skatta- og tollmál.....	3
04. Pris- og lönarmál.....	4
05. Fiskivinnumál.....	4
06. Önnur vinnulívmál.....	5
<u>07.</u> Orkumál.....	7
08. Heilsu- og almannamál.....	7
09. Íbúðarmál.....	8
10. Umhvervismál.....	9
11. Kommunumál.....	9 ^v
12. Fyrisingarmál.....	10
13. Skúla- og mentunarmál.....	10 ^v
<u>14.</u> Landbúnaðarmál.....	11
15. Landsstovnar og samferðslumál.....	11
16. Tryggingarmál.....	12
17. Útvarps- og sjónvarpsmál.....	12
18. Ríkis- og uttanríkismál.....	13

01. SAMANTAK

Sambandsflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Tjóðveldisflokkurinn eru samdir um at skipa nýggja samgongu og nýtt landsstýri fyri restina av valskeiðinum 1988 til 1992.

Samgongan ásannar, at figgjarliga gongdin og støðan í samfelagnum krevur, at framd verða nógv ymisk og heilt serlig tiltøk, skal tað eydnast at venda búskaparligu gongdini rætta vegin.

Uttan mun til hvørji tiltøk talan verður um, slepst ikki undan munandi halli á figgjarlógini fyri 1989 og munandi gjaldsjavna-halli. Talan verður ivaleyst eisini um hall í 1990.

Virkað verður fyri at figgja hallið hjá landskassanum og gjalds-javnahallið hjá samfelagnum so skilagott sum gjørligt.

Miðað verður annars imóti yvirskoti á figgjarlógini og á gjalds-javnanum.

Á serligum skjali eru vistar ætlanir, sum skulu rætta figgjarligu gongdina.

✓ Flokkarnir eru samdir um at fremja munandi sparingar á figgjarløgtingslógini.

Í hesum sambandi verður bøtt um figgjarlógarviðgerðina í landsstýrinum.

Herumframt er semja um at skerja tær almennu íløgurnar niður í 550 miljónir kr. árliga til og við 1992. Í 1987 vóru almennu íløgurnar um 700 og í 1988 um 950 miljónir kr.

Roynt verður at tálma privatu íløgurnar.

✓ Sett verður í verk munandi bundin uppsparing at bøta figgjarligu støðuna hjá tí einstaka og hjá samfelagnum sum heild. Í fyrstu atløgu verður peningur tó latin landskassanum, sum í 1992 flytir peningin inn á pensiónsskipanir.

Roynt verður, fyrst og fremst við strukturbroytingum, at rætta verandi skeivleikar í fiskivinnuni, og gera okkara høvuðsvinnu effektivari. Í ár verður veitt fiskivinnuni størri afturberingar enn undanfarin ár.

02. FIGGJAR- OG BÚSKAPARMÁL

- 1) X Figgjarorka landskassans verður grundað á tað framleiðsluvirði, sum verður skapt í samfelagnum. Figgjar- og búskaparpolitikururin skal menna framhaldandi útbygging av samfelagnum.
- 2) X Sýnt verður størsta varsemi í almennu peninganyltsluni, og roynt verður at sleppa teimum inntøkuveiku so lætt sum gjørligt undan tí nú so nógv øktu samfelagsbyrðini.
- 3) Lógin um Landsbankan verður endurskoðað.
- 4) ✓ Bundin uppsparing verður sett í verk. Uppsparingin fyrsta árið fer í landskassan.

Landskassin skal fyri 1. juli 1992 hava góldið hesa upphædd, rentað við 5% p.a., inn á pensiónsuppsparingar hjá viðkomandi uppspararum.

Uppsparingin komandi árin verður eftir avtalu millum landsstýrið og føroysku peningastovnarnar í tann mun, tað er búskaparlíga forsvarligt, bundin uttanlands.

Uppsparingin verður bundin í 4 ár, og rentað sum innskot á bankabók.

Serligar reglur verða við deyða og pensiónsaldur.

Arbeitt verður eisini við at kanna aðrar møguleikar, sum fremja uppsparing, t.d. sjálvbodna uppsparing.

03. SKATTA- OG TOLLMÁL

- 1) X Skattalóggávan skal eggja til arbeiðs- og framleiðsluskapandi fyrítaksemi.
- 2) X Sum heild verður virkað fyri, at skattatryggtíð ikki veksur, men minkar, tá ið ráðini verða til tað.
- 3) X Avskrivningar skulu koma vinnuni til góðar, og ikki fara til eginnytslu.
- 4) ? ✓ Tolllógin verður endurskoðað, m.a. fyri at taka burtur øll dyrkandi almenn gjöld, sum nú liggja á vinnuni, serliga fiskivinnuni.
- 5) 2. ✓ Vørur til útflutnings verða í størst møguligan mun fritiknar fyri avgjöld.
- 6) X Lógin um rentuskatt verður endurskoðað og broytt soleiðis, at hon virkar eftir ætlan, og forðar fyri "rentuspekulation".

- 7) X Funnið verður fram til reglur, sum fremja nettouppsparing og sum minka um upptøku av nýtslulánum.
- 8) X Greiðar reglur verða gjørdar fyri skatting av valutahandli v.m.
- a) X Arbeitt verður við spurninginum um at deildirnar á bygd hjá Líkningarráð Føroya verða lætnar kommununum at reka, einsáris ella í felag. Líkningarráð Føroya verður kærustovnur. Kommununum verður endurgoldið við heildarveiting.
- 4) X Líkningarráð Føroya fær heimild til at geva bindandi tilsøgnir í skattamálum.
- 1) $\frac{9}{10}$ ✓ Spurningurin um broytingar í skattingini av pensiónum verður endurskoðaður.

04. PRÍS- OG LÓNARMÁL

- 1) X Arbeidsráttur verður settur á stovn beinan vegin.
- 2) ? Vanlukkutryggingarspurningurin verður viðgjørdur.
- 3) X Stig verða tikin, m.a. við lóg um arbeidsumhvørvi, at tryggja, at fólk betri stöðast í fiskaidnaðinum.
- 4) X Spurningurin um samskipanarfrádráttin hjá tænarstúmonnum o.ø. verður tikin til viðgerðar.

05. FISKIVINNUMÁL

- 1) X Roynt verður at verja og at nýta fiskirikidømi okkara í egnum sjógvi á skilabesta hátt, og at varðveita størst møgulig rættindir í fremmandum sjógvi.
- 2) X Býtið og skipanin á heimaleiðum millum teir ymisku veiðuhættirnar verða samtykt og kunngjørd í góðari tíð frammanundan.
- 3) Royndir eiga at verða gjørdar viðv. uppboðssølu.
- 4) Roynt verður at leggja soleiðis til rættis, at eitt meðal vælrikið skip í minsta lagi hevur møguleikar fyri at bera seg.
- 5) $\frac{9}{10}$ Reglurnar um túralongd verða broyttar.
- 6) X Mest møguligt av veiðuni eigur at verða landað í Føroyum, og at verða góðskað í tann mun, hetta er fíggjarlīga rætt.
- 7) X Landað veiða eigur at verða goldin eftir dygd.

- 8) Studningsskipanin til fiskivinnuna skal endurskoðast og gerast einfaldari. Hetta verður eisini gjørt út frá broytingunum í tolllóggevuni.
- 9) Afturberingin úr landskassanum til skip og manning verður avroknað og útgoldin saman við avreiðingini.
- 10) Møgulig serlán v.m. verða veitt eftir ávísunum reglum, og ikki fyri eitt og eitt skip.
- 11) Innflutningsloyvir til fiskiskip verða ikki givin, fyrr enn vísast kann á, at veiðuorkan í ávísari veiðu kann økjast.
- 12) Miðað verður ímóti, at tey fiskiskip v.m., sum tørvur er á, verða bygd í Føroyum.
- 13) Upphøggingarstuðulin verður veittur út frá fleiri fyrirtreytum. M.a. verður veiðuorkan, sum fer út úr flotanum, og virðið á skipinum, nýtt sum grundarlag.
- 14) Veiðutrýstið kann minkast uttan at skip verða upphøgd, men tikin úr veiðu ávísar tíð av árinum.
- 15) Praktiskar fiskiroyndir verða gjørdar fyri at finna nýggjar fiskileiðir og fiskasløg. Hildið verður fram við fiskiroyndum eftir tunfiski.
- 16) Kannað verður, hvussu svartkjaftatilfeingið kann nýtast. Skundað verður meira undir fóðurframleiðsluna í Føroyum fyri at minka um innflutningin.
- 17) Vrakaralógin verður endurskoðað.
- 18) Tryggjað verður eitt gott samstarv millum tað almenna og verandi og komandi privat fiskasøluvirksemi.

06. ONNUR VINNULÍVSMÁL

FISKAVIRKIR

- 1) Roynt verður at skipa soleiðis fyri, at eitt vælrikið fiskavirki í minsta lagi kann bera seg.
- 2) Fiskavirkjunum verður tryggjað eitt rimuligt byti av tí fiski, sum kemur uppá land í Føroyum.
- 3) Møguleikarnir verða kannaðir fyri at keypa fisk til føroysku fiskavirkini uttaneftir.
- 4) Virkað verður fyri, at føroysk fiskavirkir ganga nýggjar leiðir til effektiviseringar og rationaliseringar, tá ið talan er um framleiðslu, góðsking, samstarv og sølu.

FISKAALING

- 1) / Lógarreglurnar um fiskaaling verða endurskoðaðar.
- 2) / Aliloyvi fáa eitt longri áramál fyri at lætta um figgjarmøgu-
leikarnar.
- 3) / Virkað verður fyri smidligari reglum viðv. loyvum til framleiðslu
av smolti.
- 4) / Virkað verður fyri at viðka samlaðu økini til aliloyvi. Kannað
verður, um tey einstøku annleggini eiga at gerast størri,
møguliga við samanleggingum, har tað er neyðugt.
- 5) X Kanningar verða gjørdar viðv. landannleggum og flótandi annleggum
longri úr landi, eins og havbiti.
- 6) Nærri kanningar verða eisini gjørdar viðv. figgingini av tí
vaksandi alivinnuni. Hetta verður gjørt í sambandi við tilrættá-
leggingina av samlaða figgjá- og búskaparpolitikkinum.
- 7) X Farið verður varliga fram, tá ið talan er um at økja orkuna innan
kryvjivirkir. Tryggjað verður verandi fiskavirkjum mest møguligt
av hesum arbeiði.
- 8) X Hildið verður fram við menningararbeiðinum innan fiskaaling og
havbit.
- 9) X Djóralæknatænastan verður í størst møguligan mun á privatum
grundarlagi.

SKIPASMIÐJURNAR

- 10) X Tað almenna eigur at hjálpa til við at útvega sáttmálar um bygging
av skipum til onnur lond, nú tørvurin í Føroyum er sera avmarkað-
ur.
- 11) / Reglurnar fyri afturgjaldi til skipasmiðjurnar verða gjørdar
smidligari.

ONNUR ÍDNAÐARVIRKIR

- 12) X Arbeitt verður fyri, at verandi ídnaðarvirkir í framtíðini verða
fær fyri at klára seg í einari vaksandi kapping uttanifrá, bæði
tá ið talan er um at økja útflutningin og minka innflutningin.
- 13) X Tá ið talan er um at stovna nýggj ella at viðka verandi ídnað-
arvirkir, verður ansað eftir, at hesi hava figgjjarlig livilík-
indi.

FARMASKIPAFLOTIN

- 14) Funnið verður fram til reglur, sum tryggja eina varliga uppbygging
x av einum føroyskum farmaskipaflota.

MENNINGARSTOVAN

- 15) fyrri idnað, handverk og tænavirksemi skal ráðgeva privata
vinnulivinum, politisku myndugleikunum, herundir almennum
figgingargrunnum, tá ið talan er um játtanir til gransking,
vørumenning, marknaðarkanningar v.m., sum privata vinnan ynskir
at fremja.
- 16) Menningarstovan skal eisini virka fyrri einum góðum samstarvi við
bæði fiskaidnaðin og annan idnað, og eisini hjálpa til við
upplýsingum og góðum ráðum.

07. ORKUMÁL

§ 5 *revid*s. 23 - *50. m. j.*

- 1) Roynt verður í samband við játtanir av ymsum slagi at tryggja, at
x nýggj tiltøk verða soleiðis framd, at mest møguligt verður minkað
um orkunýtsluna bæði á sjógvi og landi, hjá tí almenna og privata.
- 2) Tryggjað verður gott samstarv við SEV um vatnorkuútbýggingar.
- 3) Framhaldandi verður kannað, um varandi orkukeldur og yvirskotsorka
x kunnu verða útbýgdar.

08. HEILSU- OG ALMANNAMÁL

§ 7

- (A) Tá ið umhugsað verður at útbýggja sjúkrahúsini, verður neyðugt at
x taka eina fakliga, politiska og umsitingarliga støðu til m.a.
hesar spurningar:

- 1) 1. Uppgávubýtið millum tey einstøku sjúkrahúsini.
- 2) 2. Eina styrkta fakliga og umsitingarliga leiðslu av samlaða
x sjúkrahúsverkinum og heilsuverkinum sum heild.
- 3) 3. Bygnaðin innan læknaligu manningina, herundir at umskipa
x fyrstuhjálparlæknastørvini til vaktberandi yvirlæknar ella fastar
serlæknar.
- 4) 4. Ambulatorievirksemi fyrri at stytta um og minka um talið av
x innleggingum, og harvið minka um seingjartørvin.
- 5) 5. Konsulentvirksemið millum sjúkrahúsini, og frá Ríkishospi-
x talinum til føroysku sjúkrahúsini, fyrri at minka um yvirflyt-
ingarnar til Ríkishospitalið.

- 7) x 6. Visitationsskipan.
- B) Primera heilsutænastan verður framhaldandi útbygd og samskipað.
- 2) x Serligur dentur verður lagdur á fyrirbyggjandi heilsutænastu, og serstakur ferðslupolitikkur verður rikin fyri at minka um vanlukurnar í ferðsluni.
- 3) x Umhugsað verður at skipa kommunulæknavirksemi sum egnan privatpraksis, ella sum fastlønarskipan.
- 4) x Arbeitt verður fram ímóti einari samskipan av alkoholviðgerðini í Føroyum.
- 5) x Hildið verður fram við upplýsingartiltøkum viðvíkjandi avleiðingunum av tubakki, rúsdrekka og øðrum rúсандi evnum. Eftirlitið við innflutningi og misnýtslu av narkotískum evnum verður gjørt betri.
- 6) x Skipanin um barnastyrk verður endurskoðað og broytt soleiðis, at hon bert fevnir um børn undir skúlaaldur, sum ikki koma undir almennu barnaansingarskipanina.
- 7) ÷ Møguleikin at lata landsins part av barnaansingarskipanini til kommunurnar sum heildarveiting verður kannaður.
- 8) Útreiðslumynstrið á almannaøkinum verður kannað við tí fyri eyga at tryggja, at tey, sum veruliga treingja, framhaldandi fáa tað, tey hava fyri neyðini, meðan spart verður í teimum fòrum, har trongdin ikki er so stór.
- 9) Roynt verður at liva upp til teir setningar, sum allir flokkar á lögtingi hava sett sær, at lógir og reglur skulu tryggja øllum teimum sømulig livikor, sum vegna aldur, sjúku, brek ella av øðrum orsökum hava hjálp fyri neyðini.
- 10) x Virkað verður fyri, at tey gomlu kunnu búgva heima, so leingi tey sjálv ynskja tað.
- E) 1) Bygging av sjúkrahúsunum verður útsett og framd yvir eitt longri áramál.

09. ÍBÚÐARMÁL

§ 4

- 1) x Tað verður framhaldandi virkað fyri, at føroyingurin eigur sín egna bústað.
- 2) Hetta verður havt í huga í sambandi við dagføringar av rentuskattalógini og samtyktum um nýggjar uppsparingarskipanir. ávinningsskrum.
- 3) x Roynt verður at varðveita figgingarmøguleikarnar á hesum øki, bæði á figgjarløgtingslógum, og við lántøku.

4) x íbúðargrunnurin er ætlaður til, í serligum förum, at stuðla, har tað annars ikki ber til at ognar sær egna íbúð.

5) x *leiguloyum er givið at verið endurskotið*

10. UMHVØRVISMÁL

1) ÷ Hildið verður fram við at útbyggja lóggávu og reglur á hesum øki, og at fáa galdandi lógir og reglur til at virka.

2) x *Dominium* Áherðsla verður lögð á at tryggja land-, luft- og sjóøki okkara móti dálking. Hetta verður gjørt í samvinnu við teir, sum vit eiga havið saman við.

3) x Roynt verður at fyribygja dálking av firðum og sundum.

4) x í samráð við kommunurnar verður loysn funnin á kloakkviðurskiptum.

5) ÷ Roynt verður í samstarvi við kommunurnar at skipa soleiðis fyri, at býir og bygdur verða hildin rein og ruddilig.

6) ÷ Kannað og fyrireikað verður, hvussu burturkast frá reinsiverkum, kloakkum og frá fiskaaling kann færast út á streymasjógv gjøgnum førleiðingar.

7) x Fylgt verður væl við øllum tí, sum hendir á umhvørvisøkinum uttan fyri Føroyar.

8) x Taka aðrar tjóðir stig, ið kunnu bera vanda í sær fyri okkum, eiga vit at gera alt fyri at steðga slíkum.

11. KOMMUNUMÁL

§ 2

1) x Kommunubygnaðurin verður kannaður, og kommunala lóggávan verður endurskoðað við tí fyri eyga, at avgerðarráttur og ábyrgd verður lögð so nær borgaranum sum gjørligt. *viðtalið, samgjørd og annar*

2) x Tí eiga kommunurnar, um tær hava hóskandi stódd ella gera avtalur sínámillum, í størri mun at taka sær av málsøkjum, sum í dag verða umsitin av landsumsitingini, eitt nú almannamál, byggi- og brunamál, umhvørvismál, líkningarmál o.o.

3) x Figgjarliga lutfallið millum land og kommunur eigur at verða broytt samsvarandi ábyrgdini.

12. FYRISITINGARMÁL

- 1) x Vallógin verður endurskoðað.
- 2) ÷ Kannað verður, um føroyingar uttanlands kunnu fáa loyvi at velja í Føroyum.
- 3) x Almenna umsitingin í Tinganesi og á stovnunum annars verður effektiviserað og rationaliserað.
- 4) x Bøtt verður um eftirlitið við nýtsluni á figggjarlógini, og gjaldføri landskassans.
- 5) x Bøtt verður eisini um eftirlitið við almennum stovnum, eins og reglur fyri avleiðingarnar hjá stovnsleiðarum, sum ikki halda játtanir og aðrar reglur, verða gjørdar.
- 6) x Reglugerðir verða gjørdar fyri almennu umsitingina. Gingið verður burtur frá tí mannagongd, at flestu mál verða viðgjørd og avgjørd einsæris, ella fyri seg, uttan at nærri "generellar" reglur liggja aftanfyrri viðgerðir og avgerðir.
- 7) x Onki alment starv kann verða sett, uttan normeringin er kannað og góðkennd av løgmanni, viðkomandi landsstýrismanni og figggjarnevndini.
- 8) x Sáttmálastovnurin verður endurskoðaður.
- 9) ÷ Vinnulóggávan verður endurskoðað.

13. SKÚLA- OG MENTUNARMÁL

§ 6

- 1) Fólkkaskúlalógin verður endurskoðað við m.a. tí fyri eyga at fáa broytt innihaldið í 10. flokki.
- 2) Skipanin viðv. vinnuskúlunum verður endurskoðað við tí fyri eyga, at skúlarnir átaka sær størri ábyrgd í samband við verandi og komandi útbúgvingar.
- 3) Umhugsað verður í størst møguligan mun at leggja fritíðarlóg-gávuna til kommunurnar at umsita. Heildarstudningur verður veittur kommununum.
- 4) ÷ Serskúlin á Trøðni verður lagdur undir undirvísingarverkið og virkar sum ein tænaustovnur hjá fólkkaskúlanum.
- 5) ÷ Studenta- og HF-skúlið verður saman við Handilsskúlanum á Kambsdali.
- 6) Lógin um "Útbúgvingargrunnin" verður endurskoðað.
- 7) Hildið verður fram við arbeiðinum at bøta um útbúgvingarskipanina

hjá teimum 16 - 19 ára gomlu.

- 8) Farið verður undir sjóvinnuútbúgving so skjótt sum gjørligt í leigaðum hølum.
- 9) Fritíðarundirvísingin verður í størst møguligan mun lögð til kommunurnar at umsita.
- 10) Lærlingalógin verður endurskoðað.
- 11) Kommununum verður veittur heildarstuðul til bygging av ítróttarannleggum, ungdómshúsum o.l.
- 12) ~~_____~~
- 13) Eingir aðrir hægri skúlar verða settir á stovn í hesum valskeiðinum, hvørki tá talan er um rakstur ella íløgur.

14. LANDBÚNAÐARMÁL

- 1) x Studningsskipanin til landbúnaðin verður endurskoðað.
- 2) x Arbeiðið hjá landbúnaðarstovnunum eigur at verða samskipað.
- 3) ÷ Hildið verður fram við at menna blómu-, urtagarðs-, vakstrarhúsframleiðsluna og skógarrøktina.

Spurning!

15. LANDSSTOVNAR OG SAMFERÐSLUMÁL

- 1) ÷ Loftið í Kaldbaksbergholinum verður gjørt liðugt.
- 2) ÷ Sumbiarbergholið verður borað ígjøgnum, og loftið verður gjørt liðugt.
- 3) ÷ Undirsjóvartunnilin undir Vestmannasundi verður útsettur til byrjanina av 1992.
- 4) ÷ Nærri tekniskar og búskaparligar kanningar verða gjørdar viðv. gerð av undirsjóvartunnlum sum eitt lið á samferðsluøkinum.
- 5) ÷ Arbeiðið uppá Gomlu Rætt heldur fram. Minkað verður um arbeiðið í tann mun, tað er figgjjarliga rimuligt.
- 6) x Støða verður tikin til tey vega- og havnaarbeiðir, sum eru farin í gongd. Onnur arbeiðir koma inn í raðfestingina av almennum ílögum og verða útsett samsvarandi. Eingi nýggj arbeiðir byrja fyrr enn í 1991.
- 7) ÷ Støða verður tikin til bann móti nýtslu av píkadekum frá 1. mei

1990.

- 8) X Landsverkfrøðingin verður fyríbils ikki loyvt at útvega maskinur og amboð. Landsstýrið kann geva serligt undantaksloyvi.
- 9) X Galdandi avtalur um Bygdaleiðir við teir privatu verða endurskoðaðar, við tí fyri eyga at gera raksturin biligari. Hetta verður m.a. gjørt soleiðis, at teir, sum reka ruturnar, fáa størri áhuga fyri vaksandi inntøkum og minkandi útreiðslum.
- 10) ^ Arbeitt verður fram ímóti einari tilsvarandi skipan fyri rakstrinum av lastbilum o.ø., sum Strandferðslan rekur.
- 11) ÷ Strandferðslan steðgar söluni av ferðaseðlum til flogfør og millumlandaskip, og leggur ferðamannastovuvirksemið stilt á heysti 1989.
- 12) X Almenni partapeningurin í P/F Flogleiðir og P/F Atlantic Airways verður boðin út til sølu, samstundis sum almenna veðhaldið verður yvirtikið.

16. TRYGGINGARMÁL

- 1) X Tryggingarlógin verður endurskoðað.
- 2) ÷ Tað skal í heila tikið gerast lættari at skipa fyri sínari egnu pensiónstrygging, eisini í peningastovnunum.
- 3) X Tryggingarsamtakið verður liðað sundur fyri at tryggja kapping og at hækka tænastustøðið.

17. ÚTVARPS- OG SJÓNVARPSMÁL

- 1) + Møguleikarnir fyri, at báðir stovnar kunnu gera og senda útvarps- og sjónvarpssendingar, verða kannaðir. Talan er um tveir sjálvstøðugar stovnar, í kapping hvør við annan, og við hvør sínari nevnd og stjórn.
- 2) X Samstundis verður tryggt eitt betri figgjarligt eftirlit við báðum stovnunum fyri at minka um samlaðu útreiðslurnar.
- 3) X Dentur verður lagdur á at økja um føroyskt tilfar og eisini um upplýsandi tilfar og tíðindatilfar uttanifrá. Hin vegin skal minkast um útlenskt undirhaldstilfar, serliga av tí vánaligara slagnum við grovum harðskapi v.m..

18. RÍKIS- OG UTTANRÍKISMÁL

- 1) ð Hildið verður fram við samráðingunum um yvirtøku av undirgrundini.
- 2) ð Navnalógin verður føroysk.
- 3) ✓ Løgtingslógin um yvirtøku av Vaktar- og Bjargingartænastuni verður sett í verk.
- 4) ð Spurningurin um valbari/valrætt hjá tilflytarum verður kannaður.

Á Løgtingsskrivstovuni hin 22. juni 1989

Fyri:

~~SENNICKN~~

~~FÍBICKN~~

~~TÍBICKN~~

Pauli Ellefsen

Jógvan Sundstein

Signar Hansen

SAMBANDSFLOKKURIN
FÓLKAFLOKKURIN
TJÓÐVELDISFLOKKURIN

UNDIRSKJAL

1. Bindandi avtala.

Flokkarnir hava gjørt binandi avtalu um, at ongar játtanir til útreiðslur ella iløgur verða samtyktar, um ein samgonguflokkur er ímóti hesum.

2. Samhaldsfasta pensiónsskipanin.

Spurningurin um samhaldsfastan arbeiðsmarknaðareftirlønargrunn verður gjølla viðgjørður av samgonguni.

Búskaparliga ávirkanin av hesi skipan verður nágreiniliga kannað og møguleikarnir fyri øðrum pensiónsskipanum verður lýstir.

Grunnurin byrjar virksemlí sitt tann 1. januar 1991 istaðin fyri 1. januar 1990.

3. Serskattin av hjúnaðarfelaga.

Spurningurin um serskattin av hjúnaðarfelaga við upp til helvtina av samlaðu inntøkuni, upp til eina vanligu arbeiðsmannaløn, verður kannaður.

Rentuútreiðslur kunnu dragast frá í yvirførðu inntøkuni.

4. Dýrtíðarviðgerðin.

✓ Lógin um vanliga dýrtíðarviðgerð verður avtikin.

5. Lønarviðurskifti.

✓ Fyri at bøta um kappingarførið verður roynt at lækk kostnaðarstöð-
ið bæði við at minka útreiðslurnar á arbeiðsmarknaðinum og við
tilsvarandi at minka um handilsligan vinning.

6. Rávørubýti.

Fiskavirkjunum verður tryggjað eitt rímuligt býti av tí fiski,
sum kemur upp á land í Føroyum.

Býtið millum fiskavirkini verður ásett sum ein ávís procentupphædd
av øllum fiski til matna til hvørt fiskavirki.

Hetta er ikki galdandi fyri rávøru sum fiskavirkini keypa uttan
eftir.

Virkini kunnu ikki læta øðrum virkjum burturav ásetta
procentparinum. Tað, sum eitt virki ikki tekur ímóti, kemur øllum
hinum til góðar.

Umbýti av fiskasløgum kann fara fram millum virkini.

Gevur landsstýrið loyvi til landingar uttanlands, ella til
landingar av fiski til nýggjar meira framkomnar frameliðslur í
Føroyum, minkar hetta um rávørunøgdirnar til øll fiskavirkini
eftir procentvísa býtinum.

Fær fiskavirki ikki sín part, verður útlíkna við endurgjaldi frá
teimum virkjum, sum hava fingið ov nógv.

Skipanin verður í størst møguligan mun umsitin av virkjunum
sjálvum.

7. Serligar kanningar.

Flokkarnir eru samdir um, at um ivi stingur seg upp viðvíkjandi
viðgerð og samtyktum av umsitingarligum slag, verður beinan
vegin tikið stig til at kanna spurningin við serkønari hjálp.

8. P-talið.

Reglurnar um nýtslu av P-talinum verður endurskoðaður.

9. Landsbankin.

Lógir og reglur fyri Landsbankan verða endurskoðaðar.

Landsbankin kann ikki reka vanligt bankavirksemi, og fær ikki loyvi til at taka imóti innskotum av nøkrum slagi.

10. Bilar hjá tí almenna.

Spurningurin um sølu av persónbilum og vøruvognum hjá almennum stovnum verður viðgjørdur.

11. Skúlabøkur.

Reglurnar um undirvísingartilfar í Fólkskúlanum verða endurskoðaðar við tí fyri eyga, at næmingar gjalda lutvíst.

12. Luttøkugjöld.

Luttøkugjaldið fyri musikk- og frítíðarundirvísing verður hækkað.

13. Javnstøðuspurningurin.

Samgongutínglimir standa óheftir, um tíngmál um javnstøðulóg verður framlagt.

14. Lóg um umboðsvald Føroya.

Lóg um Umboðsvald Føroya og Lóg um Stýrisskipan Føroya verða endurskoðaðar í samband við val og endurval av landsstýri.

15. Ríkis- og uttanríkismál.

Nevnd verður sett við einum umboði úr hvørjum samgonguflokki at fyrireika og stíla fyri samráðingunum við Ríkisstjórnina um yvirtøku av navnalóggávuni og undirgrundini. 7

Tjóðveldisflokkurin eigur formannin og Sambandsflokkurin eigur næstformannin í nevdini.

Landsstýrismáðurin í lógarmálum umsitur spurningarnar um navna-
lógávuna.

Nevndin kannar eisini spurningin um valbari/valrætt. Tær broyt-
ingar, sum ein samd nevnd kemur fram til, verða av landsstýris-
manninum í lógarmálum lagdar fyri løgtingið.

16. Fiskivinnuútbúgvingin.

Fiskivinnuútbúgvingin verður seinni samskipað við eina størri
skúlaeind.

17. Sundurgreining yvir sparingar og iløgur.

Hesar verða framdar sambært hjálagda skjal.

Á Løgtingsskrivstovuni hin 22. juni 1989

fyri:

SAMBANDSFLOKKIN

FÓLKAFLOKKIN

TJÓÐVELDISFLOKKIN

Pauli Ellefsen

Jógvan Sundstein

Signar Hansen

SAMBANDSFLOKKURIN
FÓLKAFLOKKURIN
TJÓÐVELDISFLOKKURIN

Skjal til undirskjal dagfest 22. juni 1989.

SUNDIRGREINING AV SPARINGUM OG ÍLÖGUM.

FÍGGJARLÓGIN 1989 TIL OG VIÐ 1991

INNÞÓKUR	Reg. 1989	Br. 1990	Br. 1991	Br. 1992
Skattir v.m.	1310	1408	1208	1208
Broytingar	-13	-90		
Bundin uppsparing	110	-110		
Toll- og framl.gjöld	1108	1104	1164	1164
Broytingar	-115	-50		
Nýggjar innt.lógir	110	110		
Onnur gjöld	12	12	12	12
Innt. spæl	1	1	1	1
Rentur og vinn.b.	3	-20	-25	-42
Landsstovnar	-42	-42	16	-26
Danski Tjóðbankin	15	15	15	15
Danski Staturin	749	749	20	769
Ymsar inntøkur	5	5	5	5
Útgöldin bundin uppsp.				-140
Íalt í miljónum kr.	3161	73 3234	-129 3105	21 3126
		22 3008		

ÚTREIÐSLUR	Reg. 1989	Br. 1990	Br. 1991	Br. 1992
Lögtingið	15	15	1	16
Landsúmsitingin	157	157	-7	150
Heilsumál	401	401	-50	351
Samferðslumál	315	315	-45	270
Skúlamál	422	422	-30	392
Vísindi, bókm., list	123	123	-12	111
Fiskivinna, sigl.o.t.	425	200	625	-65
Landbúnaður	51	51	-5	46
Handil og ídnaður	50	50	-5	45
Almenn forðorg	821	821	-30	791
Pensjónsútreiðslur	5	5	0	5
Effektivar veðhaldsb.	105	100	205	-100
Aðrar óv.útreiðslur	6	6	0	6
Ymsir grunnar	146	146	0	146
Avdráttir	4	4	0	4
Avskrivningar	54	54	0	54
Ymsar ognarútr.	1	1	0	1
Regul.kto.+ ymist	50	34	84	-34
Íalt í miljónum kr.	3151	334	3485	-382
Úrslit í miljónum kr.	11	-261	-250	253
Figgingartørvur íalt			-250	-248
				-46
				63

Upphæddirnar fyri øll árinu eru í 1989 kr.

Broytingarnar frá 1989 til 1990 fevna bæði um hækkingar og lækkingar.

Niðanfyri er víst ein sundirgreining av teimum hækkingum, sum verandi landsstýri metir á figgjarløgtingslógini fyri 1989.

Eisini eru í fyrstu talrøð niðanfyri vistar tær sparingar, sum samgongan hevur sett sær fyri at fremja á figgjarløgtingslógini fyri 1990 í mun til endaliga mettu figgjarlógina 1989.

Ásannað verður, at tað er torført í smálutum at meta nágreiniliga um, hvat kann sparast á tí einstøku greinini, og hvørjar avleiðingar tílíkar sparingar fáa fyri samfelagið.

Talan kann tí bliva um smáar munir millum ætlaðu og veruligu upphæddirnar, tá avtornar.

Samgonguflokkarnir halda fast við tær ætlaður sparingarnar, sum bert kunnu verða broyttar í semju millum flokkarnar.

Sparingar í 1990	Lækk	Hækk	Br.
-----	----	----	----
Rentur		25	25
Landsstovnar	1	16	-16
Danski Staturin		20	20
	----	----	----
Løgtingið	2	0	1
Landsumsitingin	3	10	3
Heilsumál	4	52	2
Samferðslumál	5	45	0
Skúlamál	6	36	6
Visindi, bókm., list	7	12	0
Fiskivinna, sigl.o.t	8	65	0
Landbúnaður	9	5	0
Handil og ídnaður	10	5	0
Almenn forsorg	11	55	25
Pensjónsútreiðslur			0
Effektivar veðhaldsb.	100		-100
Aðrar óv.útreiðslur			0
Ymsir grunnar			0
Avdráttir			0
Avskrivningar			0
Ymsar ognarútr.			0
Regul.kto.+ ymist	34		-34
	----	----	----
Íalt	419	37	-382
	----	----	----
Uttan skip og veðhaldsbindingar	254	37	-217
	----	----	----

Landsstovnar	1	Lækk	Hækk
-----		-----	-----
strandferðslan		10	
Bygdarleiðir		6	
		-----	-----
íalt		16	0
		-----	-----

Løgtingið	2	Lækk	Hækk
-----		-----	-----
Lønar hækkingar			1
Aannað			
		-----	-----
íalt		0	1
		-----	-----

Landssumsitingin	3	Lækk	Hækk
-----		-----	-----
Lønar hækkingar v.m.			3
Bytt á allar konti		10	
Annað			
		-----	-----
íalt		10	3
		-----	-----

Heilsumál	4	Lækk	Hækk
-----		-----	-----
Landssjúkrahúsið		34	1
Klaksvíkar Sjúkrah.		6	1
Tvøroyrar Sjúkrahús		4	
Hjálpitólamiðst.		1	
Sjúkrahús í grunn		7	
		-----	-----
íalt		52	2
		-----	-----

Samferðslumál	5	Lækk	Hækk
-----		-----	-----
Nyggjir vegir og br.		20	
Berghols- og brúgvag.		25	
Annað			
		-----	-----
íalt		45	0
		-----	-----

Skúlamál	6	Lækk	Hækk
-----	-----	-----	-----
Fólkaskúlin	14		
Studentaskúlarnir	3		
Fritíðarundirvísingin	5		
Útbúgvingargr.	5		
Lönarvækstur v.m.			6
Skúlabýggigrunnur	5		
Annað	4		
	-----	-----	-----
íalt	36		6
	-----	-----	-----
Visind bókm. og list	7	Lækk	Hækk
-----	-----	-----	-----
Bytt á allar konti	12		
	-----	-----	-----
íalt	12		0
	-----	-----	-----
Landbúnaður	9	Lækk	Hækk
-----	-----	-----	-----
Bytt á allar konti	5		
	-----	-----	-----
íalt	5		0
	-----	-----	-----
Handil og idnaður	10	Lækk	Hækk
-----	-----	-----	-----
Bytt á allar konti	5		
	-----	-----	-----
íalt	5		0
	-----	-----	-----
Almenn forsorg	11	Lækk	Hækk
-----	-----	-----	-----
Lönar hækkingar v.m.			25
Barnastyrkur	26		
Heimahjálparskipan	3		
Dagpeningaskipanin	2		
Dagstovnar	7		
Annað	17		
	-----	-----	-----
íalt	55		25
	-----	-----	-----

flögukarmur:	Nota	1990	1991	1992
-----	-----	-----	-----	-----
Kommunur	1	100	100	100
SEV, TFL v.m.	2	50	50	50
Tunnlar, vegir v.m.	3	110	110	110
Skúlar v.m.	4	40	40	40
Umsit.bygningar v.m.	5	33	30	20
Havnir	6	92	80	80
Almannabygningar	7	25	30	30
Sjúkrahús	8	20	30	40
Lagt upp fyri	9	80	80	80
íalt		550	550	550
		-----	-----	-----

Töluni eru fyri øll árin i 1989 kr.

Kommunur	1	1990	1991	1992
-----	-----	-----	-----	-----
íalt		100	100	100
		-----	-----	-----

SEV, TFL v.fl.	2	1990	1991	1992
-----	-----	-----	-----	-----
SEV				
TFL				
Lagt upp fyri		50	50	50
íalt		50	50	50
		-----	-----	-----

Tunnlar, vegir v.m.	3	1990	1991	1992
-----	-----	-----	-----	-----
Vegir, viðlíkahald		60	60	60
Tunnlar		30	30	30
Lagt upp fyri		20	20	20
íalt		110	110	110
		-----	-----	-----

	1990	1991	1992
Skúlar v.m. 4			
-----	-----	-----	-----
Læraraskúlin	7		
Sjómannsskúlin	10		
Maskinskúlin	3		
Sørvágs skúli	5		
Studentarskúli Eyst.	<u>3</u>		
Fólkaskúlar	12		
HF-skeið í Hovi			
Lagt upp fyri		40	40
falt	-----	-----	-----
	40	40	40
	-----	-----	-----
Umsit.bygningar v.m. 5			
-----	-----	-----	-----
Sjóbúðin	5		
Posthús v.m. Rúnarvík			
Høvuðsposthús, Tórshavn			
Fiskaaling			
Fiskirannsóknarstovan			
Landsskjalasavnið	8		
Tjóðsavn			
Bygðarleiðir			
Sjónvarpið			
Útvarpið			
Lagt upp fyri	20	30	20
falt	-----	-----	-----
	33	30	20
	-----	-----	-----
Havnir 6			
-----	-----	-----	-----
Samla Rætt	25		
Skopunar Havn	20		
Vágs havn	12		
Miðvágs havn	5		
Skála havn	1		
Haldórsvíkar havn	2		
Eiðis havn	2		
Runavíkar havn	3		
Hests havn	6		
Sands havn	15		
Vestmanna, ferjulega	1		
Lagt upp fyri	0	80	80
falt	-----	-----	-----
	92	80	80
	-----	-----	-----

Almannabygningar	7			
-----		1990	1991	1992
Røktarheimið á Sandi		-----	-----	-----
Vistarheim í Norðurstr.		12		
Vistarheimið í Klaksvík		5		
Dagheimið á Berjabrekku		3		
Lagt upp fyri		5	30	30
íalt		-----	-----	-----
		25	30	30
		-----	-----	-----
Sjúkrahús	8			
-----		1990	1991	1992
Landssjúkrahúsið		-----	-----	-----
Klaksvíkar Sjúkrahús		10		
Suðuroyar Sjúkrahús		10		
Lagt upp fyri			30	40
íalt		-----	-----	-----
		20	30	40
		-----	-----	-----
Lagt upp fyri	9			
-----		1990	1991	1992
íalt		-----	-----	-----
		80	80	80
		-----	-----	-----